

דיני עבודה

המרצה: ד"ר נעמה בר-און שמילוביץ

קוד קורס: 289.2451

מועד הקורס: תשפ"ד, סמסטר ב', יום ה' 12:15-13:45

היקף שעות: 2 שש"ס

היקף נקודות זכות: 2 נ"ז

שעת קבלה: יום ה' בין השעות 11:00-12:00 (בתיאום מראש)

מטרות הקורס

מטרת הקורס הינה להקנות כלים וידע בסיסי בדיני העבודה בישראל. הקורס יעסוק ברציונל, בנורמות המשפטיות ובכלים השונים אותם מעמיד המשפט לרשות הצדדים ביחסי העבודה. בקורס יילמדו נושאים רלוונטיים מתחום המשפט הפרטי והקיבוצי, וביניהם משפט העבודה, יחסי עובד – מעסיק, חוקי המגן, חוזה העבודה האישי, אפליה ושוויון הזדמנויות בעבודה, סיום יחסי העבודה, משפט העבודה הקיבוצי, מערכת בתי הדין לעבודה ומגוונים חלופיים ליישוב סכסוכים. הקורס ילווה בחקיקה רלוונטית ובפסקי דין עדכניים.

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה, יהיו הסטודנטים/ות מסוגלים/ות:

- להבין את תפיסות היסוד והרציונל של משפט העבודה בישראל
- להכיר את עיקרי ההלכות שנקבעו בפסיקה בהקשר של תנאי העבודה ויחסי העבודה
- ליישם באמצעות הכלים שרכשו (לרבות מושגי יסוד וחשיבה משפטית) את דיני העבודה בחיי המעשה

דרכי ההוראה

הקורס מורכב מהרצאות פרונטליות, דיונים ולמידה פעילה. השיעור מתבסס על דיונים בכיתה ולכן נדרשת השתתפות פעילה והכרת החומר לפני השיעור בכדי ליצור סביבה לימודית אקטיבית ומועילה להשגת מטרות הקורס.

דרישות הקורס

- השתתפות פעילה בהרצאות.
- היעדרות מעל ל-20% מהשיעורים ללא אישור המרצה לא תאפשר את סיום הקורס.
- קריאת ספרות החובה הניתנת בשיעור וכהכנה לכל שיעור.
- הגשת תרגיל ביניים.
- מבחן מסכם.

הערכה

- מבחן מסכם – 80%.
- תרגיל ביניים – 10%.
- השתתפות פעילה בקורס – 10%.

תכני הקורס משקפים את קידום הקיימות החברתית והסביבתית, החרוטה על דגלה של אוניברסיטת חיפה, בהתאם ליעדי האו"ם לפיתוח בר-קיימה: UN's sustainable Development Goals=SDG. מתוך יעדי ה-SDG ניתן למנות מבין תכני הקורס התייחסות לקידום עבודה הוגנת, צמצום אי השוויון, קידום ואכיפה של חוקים ומדיניות שאינם מפלים לפיתוח בר קיימא.

סטודנט/ית יקר/ה,

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושביגה את/ה זקוק/ה להתאמות, אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה:

דואל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל:

דואל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.

נושאי הקורס וחומרי הקריאה**

נושא 1-2 מבוא - צעדים ראשונים בדיני עבודה

קריאת חובה:

בן ישראל, ר. (2002). דיני עבודה. רמת אביב, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (קריאת חובה: כרך א', עמ' 48-33).

קריאת רשות:

לוריא, ל. (2013). דיני עבודה ורווחה במאה העשרים ואחת. שריגים - ליאון: נבו.

רחמים, י. (2018). שוק העבודה המודרני בעידן הגלובליזציה והשפעתו על משפט העבודה. המשפט כתב עת לענייני משפט (שנתון), כ"ד, 425-462.

נושא 3 יחסי עובד - מעסיק

קריאת חובה:

ע"ע 15868-04-18 גבריאל כותה נ' עיריית רעננה (פורסם בנבו, 7.4.2021). (קריאת חובה: עמ' 1-16)

קריאת רשות:

גולדברג, מ. (1992). "עובד" ו"מעביד" - תמונת-מצב. עיוני משפט, י"ז, 19-64.

דוידוב, ג. (2016). פרשנות תכליתית בדיני עבודה: מיהו עובד. בתוך: י. אליאסוף, נ. ארד, א. ברק-אוסוסקין, ג. דוידוב, ס. דוידוב-מוטולה, א. חלד, וג. מונדלק, ספר סטיב אדלר אסופת מאמרים לכבודו של השופט (בדימוס) סטפן אדלר נשיא בית הדין הארצי לעבודה בשנים 1997-2010 (עמ' 261-277). ירושלים: נבו.

נושא 4 חוזה העבודה האישי, שינוי חוזה וזכות היתר הניהולית של המעסיק

קריאת חובה:

בג"צ 239/83 מילפלדר נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד מא(2) 210 (1987).

תב"ע (ארצי) מח/3-2 גנני נ' אמירים – מושב עובדים של צמחונים וטבעוני להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ, פד"ע יט(1) 419 (קריאת חובה: פסקאות 7-13 בלבד)

קריאת רשות:

חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), תשס"ב-2002.

בן ישראל, ר. (2002). דיני עבודה. רמת אביב, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (קריאת חובה: כרך ב', עמ' 529-555).

נושא 5-6 מקבץ חוקי מגן

קריאת חובה:

חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958.
חוק חופשה שנתית, התשי"א - 1951.
חוק שכר מינימום, התשמ"ז - 1987.
חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א - 1951.

לובוצקי, י. (2021). חוזה עבודה וזכויות במשפט העבודה. בני ברק: בורסי. (קריאת חובה: פרק 12, עמ' 3-16; פרק 13, עמ' 3-16).

קריאת רשות:

אפק-גנדלר, ח. (2017). "ענוחה" - בין עבודה למנוחה בעידן הדיגיטלי. עיוני משפט, (מ1), עמ' 5-43.

נושא 7-8 אפליה ושוויון הזדמנויות בעבודה

קריאת חובה:

חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח - 1988.

בג"צ 1758/11 אורית גורן נ' הום סנטר (עשה זאת בעצמך) בע"מ (פורסם בנבו: 17.5.12) (קריאת חובה: פסקאות 19-26).

דב"ע (ארצי) נו/ 3-129 שרון פלוטקין נ' אחים אייזנברג, פד"ע לג 481 (1997). (קריאת חובה: עמ' 485-495).

מונדלך, ג. (2006). אפליה בתעסוקה-היבטים משפטיים. בתוך: א. רס., ונ, ברקוביץ (עורכים). אי/שוויון (עמ' 47-54). באר שבע: אוניברסיטת בן גוריון.

קריאת רשות:

בן ישראל, ר. (1998). שוויון הזדמנויות ואיסור אפליה בעבודה. האוניברסיטה הפתוחה.

רבין - מרגליות, ש. (1999). המקרה החמקמק של אפליה בעבודה - כיצד מוכיחים את קיומה? הפרקליט, מד, 529-573.

רבין - מרגליות, ש. (2016). שלושה דורות של אפליה תעסוקתית: הישגים ומגבלות של המאבק לקידום שוויון תעסוקתי. עבודה, חברה ומשפט, 15, 7-36.

נושא 9 סיום יחסי עובד - מעסיק

קריאת חובה:

חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א - 2001.

חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג - 1963.

בג"צ 4485/08 רבקה אלישע נ' אוניברסיטת תל אביב (פורסם בנבו: 5.10.09) (קריאת חובה: פסקאות 1-2 ופסקאות 10-19)

קריאת רשות:

לובצקי, י. (2020). סיום יחסי עבודה. צפיריים: בורסי.

מונדלך, ג., ובן יהודה, נ. (2014). על חובת השימוע: הגישה ההליכית להגנה מפני פיטורים לא צודקים. בתוך: ט. פישר, וא. רוזן-צבי (עורכים). פרוצדורות (עמ' 177-233). תל-אביב: הפקולטה למשפטים על-שם בוכמן, אוניברסיטת תל-אביב.

שמר-בגס, ר. (2012). צדק פרוצדורלי וכבוד העובד בהליך הפיטורים - עיונים בהלכת השימוע. עבודה, חברה ומשפט, 13, 175-217.

משפט העבודה הקיבוצי

נושא
10

קריאת חובה:

חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז - 1957.

בג"צ 7029/95 הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד נא(2) 63. (קריאת חובה: עמ' 45-28).

קריאת רשות:

בן ישראל, ר. (2002). *דיני עבודה*. רמת אביב, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (כרך ג', עמ' 1033-1059).

מילמן - סיון, פ. (2016). הזכות לחופש ההתארגנות בראי ערכי הדמוקרטיה - התפתחויות בשנת תשע"ד. *דין ודברים: כתב-עת משפטי בין-תחומי*, ט(2) 561-582.

בית הדין לעבודה - מבנה וסמכויות

נושא 11

קריאת חובה:

חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט - 1969.

חרמש, ר. (2014). נציגי ציבור בבית הדין לעבודה - שותפים לשופטים או עוזרים למקצוענים? *מאזני משפט*, 9, 229-263. (קריאת חובה: עמ' 251-236).

קריאת רשות:

בן ישראל, ר. (1990). תפקידו ומיקומו של בית הדין לעבודה במערכת המשפט הישראלית. *הפרקליט, ל"ט*, 477-487.

בר-און שמילוביץ, נ., צפריר, ש., ודורון, י. (2023). שילוב נציגי ציבור בטריבונליים שיפוטיים: סקירת ספרות ממפה. *ביטחון סוציאלי*, 119, 1-35.

סיכום הקורס והכנה למבחן

נושא 12

** שימו לב - ייתכנו שינויים בסילבוס במהלך הסמסטר, בכפוף להודעה.

סמסטר נעים ובהצלחה!!